

JAVNA VATROGASNA POSTROJBA PLITVIČKA JEZERA

Korenica: Trg svetog Jurja 4

Web adresa: <http://vatrogasci-korenica.hr/>

Tel: 053/756-294,776-053; fax: 756-293, e-mail: info@vatrogasci-korenica.hr

OIB: 28339712752; MB: 01508814; Trans. račun: HR02 2340 0091 1002 1435 1

Dana: 17. svibnja 2021. godine

PRAVILNIK O ZAŠTITI NA RADU

Korenica, siječanj 2015. god.

SADRŽAJ

br. str.

I	UVODNE ODREDBE	3
II	ORGANIZACIJA UTVRĐIVANJA I PROVOĐENJA ZAŠTITE NA RADU	4
	1. Zapovjednik postrojbe	5
	2. Voditelj smjene, voditelj grupe – vozač i voditelj grupe	5
	3. Povjerenici zaposlenika za zaštitu na radu	5
	4. Zaposlenici	6
III	PRAVILA ZAŠTITE NA RADU	6
	1. Osposobljavanje zaposlenika iz zaštite na radu	6
	2. Poslovi s posebnim uvjetima rada	7
	3. Sredstva rada i radni okoliš	8
	4. Osobna zaštitna sredstva	8
	5. Opasne radne tvari	9
	6. Zaštita od požara, evakuacija i spašavanje	9
	7. Ozljede na radu i profesionalne bolesti	9
	8. Pružanje prve pomoći	10
	9. Zaštita nepušača	10
	10. Zabrana unošenja i uzimanja alkohola i drugih sredstava ovisnosti	10
IV	ZAŠTITA POSEBNIH KATEGORIJA ZAPOSLENIKA	11
V	PRAVA, OBVEZE I ODGOVORNOST POSLODAVCA I NJEGOVIH OVLAŠTENIKA	11
VI	NADZOR	11
VII	ISPRAVE, EVIDENCIJE I IZVJEŠTAJI	11
VIII	PRAVA, OBVEZE I ODGOVORNOST ZAPOSLENIKA	12
IX	PRIJELAZNE I ZAVRŠNE ODREDBE	13

Na temelju odredbe članka 19., stavka 2. Zakona o zaštiti na radu („Narodne novine“, br. 71/2014) Javna vatrogasna postrojba Plitvička Jezera, Korenica, Trg Sv. Jurja 4, donosi dana 15.siječnja 2014. godine

PRAVILNIK O ZAŠTITI NA RADU

I. UVODNE ODREDBE

Članak 1.

Ovim pravilnikom sukladno djelatnosti, tehnologiji, poslovima s posebnim uvjetima rada, sredstvima rada, opasnim tvarima i broju zaposlenika, a na temelju 2. revizije procjene opasnosti iz veljače 2014.godine, utvrđuje se organizacija provođenja zaštite na radu, pravila zaštite na radu, te prava obveze i odgovornosti poslodavca i zaposlenika u djelu u kojem ta pitanja nisu uređena Zakonom o zaštiti na radu, propisima donesenim na temelju njega, te kolektivnim ugovorom i ugovorom o radu.

Članak 2.

Otklanjanje opasnosti za zdravlje i život zaposlenika poslodavac osigurava primjenom osnovnih, posebnih i priznatih pravila zaštite na radu. U tom cilju poslodavac utvrđuje organizaciju uređivanja i provođenja zaštite na radu, način izrade programa osposobljavanja za rad na siguran način, osposobljavanje zaposlenika za siguran način rada, poslove s posebnim uvjetima rada, način ispitivanja sredstava rada, opasnih radnih tvari, način na koji se njima mora rukovati, način upotrebe osobnih zaštitnih sredstava i opreme, sustav obavješćavanja i uporabu znakova obavješćavanja, izradu pisanih uputa o sigurnom načinu rada, postupak s ozlijeđenim i oboljelim zaposlenicima, zaštitu nepušača, zabranu unošenja i uzimanja alkohola i drugih sredstava ovisnosti za vrijeme rada, zaštitu posebnih kategorija zaposlenika, prava, dužnosti i odgovornosti poslodavca i zaposlenika, te unutarnji nadzor.

Članak 3.

Otklanjanje opasnosti za život i zdravlje zaposlenika i drugih osoba na radu poslodavac osigurava i primjenom pravila ponašanja u svezi sa zaštitom od požara, postupcima gašenja požara, te evakuacije i spašavanja.

Članak 4.

Prilozi koji čine sastavni dio ovog pravilnika su:

- Popis poslova s posebnim uvjetima rada (Prilog br. 1)
- Popis poslova s radom na računalu duže od 4 sata dnevno (Prilog br. 2)
- Popis opasnih kemijskih tvari (Prilog br. 3)
- Popis strojeva i uređaja s povećanim opasnostima (Prilog br. 4)
- Popis radnih prostorija i prostora za koje postoji obveza ispitivanja radnog okoliša (Prilog br. 5)
- Popis poslova na kojima se moraju upotrebljavati osobna zaštitna sredstva s naznakom sredstva (Prilog br. 6)
- Popis opreme za pružanje prve pomoći i mjesta za smještaj (Prilog br. 7)
- Sustav, plan i program osposobljavanja za rad na siguran način (Prilog br. 8)

- Popis i sadržaj pisanih uputa za provedbu procesa rada u skladu s propisima zaštite na radu (Prilog br. 9)
- Isprave, evidencije i izvješća iz zaštite na radu

Članak 5.

Projektna dokumentacija, tehnička dokumentacija, procjena opasnosti, analize, nalozi, zapisnici, obavjesti, uvjerenja, svjedodžbe, stručna mišljenja, izvještaji i druge isprave na temelju kojih se utvrđuje stanje zaštite na radu i primjena pravila zaštite na radu evidentiraju se i pohranjuju u zbirku isprava.

Članak 6.

Isprave iz prethodnog članka pohranjuju se i čuvaju kod zapovjednika vatrogasne postrojbe.

II. ORGANIZACIJA UTVRĐIVANJA I PROVOĐENJA ZAŠTITE NA RADU

Članak 7.

Sve poslove zaštite na radu u skladu s ovim pravilnikom i drugim propisima poslodavac organizira, uređuje, nadzire i prati njihovu primjenu.

Članak 8.

Određene stručne, savjetodavne i druge poslove zaštite na radu obavljaju osobe ovlaštene za obavljanje poslova zaštite na radu.

Članak 9.

Stručne poslove zaštite na radu obavljaju stručne osobe u sklopu svojeg djelokruga.

Članak 10.

Izvršavanje poslova zaštite na radu, za čije obavljanje poslodavac nije u mogućnosti osigurati stručno provođenje (nema odgovarajuće kadrove, instrumente i slično), poslodavac može ugovoriti s vanjskom stručnom organizacijom ovlaštenom za obavljanje tih poslova.

Članak 11.

Poslove, prava, dužnosti, ovlaštenja i odgovornosti ovlaštenika (u slučaju imenovanja), poslodavac i ovlaštenik utvrđuju ugovorom o radu ili aneksom postojećeg ugovora o radu, a sadržaje i opseg tih poslova ovisno o djelatnosti, tehnologiji, vrstama i opsegu opasnosti odabiru iz kataloga poslova.

1. Zapovjednik postrojbe

Članak 12.

Zapovjednik postrojbe je dužan osigurati uređivanje i provođenje zaštite na radu suglasno odredbama Zakona o zaštiti na radu, podzakonskih propisa, tehničkih normi, kolektivnog ugovora i ovog pravilnika.

Zapovjednik obavlja sljedeće poslove zaštite na radu:

- donosi opće akte iz zaštite na radu s prilogima

- donosi izmjene i dopune općih akata iz zaštite na radu i njihovih priloga
- prati izvršenje plana i programa mjera zaštite na radu
- donosi i prihvaća revizije procjene opasnosti
- prihvaća izvješća o stanju zaštite na radu i o provođenju mjera zaštite na radu
- odlučuje o financiranju pojedinih projekata iz zaštite na radu i obavljanja poslova zaštite na radu
- ugovara osiguranje zaposlenika za slučaj ozljede na radu i profesionalne bolesti
- ugovara usluge sa stručnom organizacijom ovlaštenom za obavljanje poslova zaštite na radu
- ugovara usluge sa službama medicine rada radi osiguravanja i ostvarivanja specifične zdravstvene zaštite
- donosi odluke i rješenja o provedbi odredaba ovog pravilnika i drugih propisa iz zaštite na radu.

Članak 13.

Zapovjednik je dužan upućivati zaposlenike na zdravstvene preglede, voditi o tome evidencije, provoditi osposobljavanje, provoditi provjeru znanja, o tome voditi evidencije i druge poslove iz svoje nadležnosti, a vezane za zaštitu na radu.

Članak 14.

Zapovjednik je dužan prilikom nabave sredstava rada utvrditi da li sredstva rada zadovoljavaju pravila zaštite na radu.

To isto je dužan provjeriti i prilikom nabave osobnih zaštitnih sredstava.

2. Voditelj smjene, voditelj grupe – vozač i voditelj grupe

Članak 15.

Voditelj smjene, voditelj grupe – vozač i voditelj grupa (u daljnjem tekstu „voditelj“) je odgovoran za obavljanje poslova zaštite na radu, koji su utvrđeni u ugovoru o radu, neposredno zapovjedniku.

Članak 16.

Voditelj je dužan osigurati da su sva sredstva rada prije upotrebe u ispravnom stanju u smislu primjene pravila zaštite na radu na tim sredstvima.

Članak 17.

Voditelj vatrogasne grupe je dužan postupati po pravilima zaštite na radu, posebno u svezi s gašenjem požara, rukovanjem s opasnim tvarima i dr..

3. Povjerenici zaposlenika za zaštitu na radu

Članak 18.

Povjerenici za zaštitu na radu biraju se odnosno imenuju na osnovu Zakona o zaštiti na radu, čl. 70, stavak 2..

Članak 19.

Izbor povjerenika radnika za zaštitu na radu kod poslodavca provodi se na skupu radnika, kojega saziva poslodavac u skladu s općim propisom o radu, neposrednim i javnim izjašnjavanjem prisutnih radnika

Članak 20.

Postupak izbora povjerenika za zaštitu na radu pokreće se na prijedlog sindikata ili najmanje 10 % zaposlenika.

Članak 21.

Povjerenici se biraju na vrijeme na koje se zaključuje kolektivni ugovor. Isti povjerenik može biti biran i ponovo nakon isteka mandata.
Predlagatelj za pokretanje postupka može predložiti i veći broj kandidata za povjerenika za zaštitu na radu.

Članak 22.

Izbor povjerenika za zaštitu na radu provodi izborni odbor.
Izborni odbor ima najmanje tri člana.
Član izbornog odbora ne može biti zaposlenik koji je kandidat za povjerenika za zaštitu na radu.

Članak 23.

Biračko pravo imaju svi zaposlenici.
Izborni odbor utvrđuje popis zaposlenika koji imaju biračko pravo.

Članak 24.

Glasanje je javno. Smatra se izabranim onaj kandidat koji je dobio najveći broj glasova zaposlenika koji su glasovali.

4. Zaposlenici

Članak 25.

Zaposlenici su dužni obavljati poslove zaštite na radu sukladno Zakonu o zaštiti na radu, Zakonu o radu, kolektivnom ugovoru i ugovoru o radu.
Odgovornost za povredu radnih obveza zaposlenika utvrđena je u članku 68. ovog pravilnika, a za prekršaj u kaznenim odredbama Zakona o zaštiti na radu.

III. PRAVILA ZAŠTITE NA RADU

1. Osposobljavanje zaposlenika iz zaštite na radu

Članak 26.

Osposobljavati se iz zaštite na radu dužni su :

- zaposlenici za koje je procjenom rizika utvrđeno da se moraju osposobljavati za rad na siguran način
- poslodavci iz područja zaštite na radu
- zaposlenici koji obavljaju određene poslove zaštite na radu - ovlaštenici
- zaposlenici određeni za pružanje prve pomoći

Članak 27.

Sadržaj programa osposobljavanja za rad na siguran način utvrđuje se ovisno o procjeni opasnosti, a sastoji se od teoretskog i praktičnog dijela.

Programima moraju biti obuhvaćeni sadržaji o postupcima za siguran način rada.

Sustav, plan i program osposobljavanja donosi poslodavac i sastavni je dio ovog pravilnika.

Članak 28.

Osposobljavanje po utvrđenim programima vrši stručnjak zaštite na radu kod poslodavca, a može se i u cjelosti ili djelomično povjeriti ovlaštenoj vanjskoj stručnoj organizaciji.

Članak 29.

O provedenom osposobljavanju radnika sastavlja se zapisnik koji mora sadržavati podatke propisane člankom 6. stavak 1. Pravilnika o osposobljavanju iz zaštite na radu i polaganju stručnog ispita.

Članak 30.

Praktični dio osposobljavanja radnika provodi ovlaštenik koji neposredno rukovodi radom osposobljavanog radnika uz nadzor stručnjaka zaštite na radu zaduženog za osposobljavanje radnika.

Članak 31.

Zaposlenika koji s uspjehom ne svlada program osposobljavanja, poslodavac može rasporediti na drugo radno mjesto (uz prethodnu provjeru osposobljenosti za to radno mjesto) ili s njim raskinuti ugovor o radu.

Članak 32.

Osposobljavanje i provjera osposobljenosti obavlja se u pravilu u radno vrijeme.

Članak 33.

Za osposobljavanje poslodavac je dužan osigurati stručne osobe, prostor, potrebnu dokumentaciju i didaktička sredstva.

2. Poslovi s posebnim uvjetima rada

Članak 34.

Poslovi s posebnim uvjetima rada utvrđeni su procjenom rizika.

Na poslove s posebnim uvjetima rada zaposlenika se može rasporediti tek nakon što je za zaposlenika utvrđeno da ispunjava uvjete utvrđene posebnim pravilima zaštite na radu.

Članak 35.

Ispunjava li zaposlenik uvjete navedene u prethodnom članku i nadzor nad tim ispunjava li zaposlenik propisane uvjete za rad na mjestu s posebnim uvjetima rada obavlja zapovjednik vatrogasne postrojbe.

Članak 36.

Kontrolu periodičnih pregleda zaposlenika u utvrđenim rokovima organizira zapovjednik vatrogasne postrojbe ili osoba koju on ovlasti, koji s propisanim ispravama upućuje zaposlenike na liječnički pregled.

Popis poslova s posebnim uvjetima rada utvrđen je procjenom rizika i čini sastavni dio ovog pravilnika.

3. Sredstva rada i radni okoliš

Članak 37.

Ispitivanje sredstava rada i radnog okoliša u utvrđenim rokovima organizira zapovjednik vatrogasne postrojbe

Članak 38.

Ispitivanje sredstava rada i radnog okoliša obavlja na temelju ugovora stručna organizacija s ovlaštenjem za obavljanje tih poslova.

Članak 39.

Ispitana sredstva rada i uređaji koji ne zadovoljavaju osnovna pravila zaštite na radu isključuju se iz pogona sve do njihova osposobljavanja za daljnji rad u smislu primjene pravila zaštite na radu.

Odluku o tome donosi zapovjednik vatrogasne postrojbe..

Popis sredstava rada te radnih prostorija i radnih prostora utvrđen je procjenom rizika i čini sastavni dio ovog pravilnika.

4. Osobna zaštitna sredstva

Članak 40.

Ovisno o procjeni rizika i popisu poslova na kojima se moraju upotrebljavati osobna zaštitna sredstva s naznakom sredstva, nabavu osobnih zaštitnih sredstava u dostatnim količinama osigurava zapovjednik vatrogasne postrojbe.

Članak 41.

Ako osobno zaštitno sredstvo nije izrađeno u skladu s hrvatskim normama i nije atestirano, zapovjednik određuje da ta sredstva ispita ovlaštena stručna organizacija.

Članak 42.

Prilikom uporabe osobnih zaštitnih sredstava zaposlenik se mora držati pravila zaštite na radu, uputa proizvođača, te uputa zapovjednika vatrogasne postrojbe i voditelja. Upute o korištenju osobnih zaštitnih sredstava prilikom davanja na korištenje mora dati zapovjednik. Ako su upute pisane na stranom jeziku, zapovjednik ih mora dati prevesti na hrvatski jezik.

Članak 43.

Zaposlenik se ne smije koristiti osobnim zaštitnim sredstvom koje mu nije povjereno i za korištenje kojeg nije osposobljen.

Zaposlenik je dužan čuvati, održavati i koristiti se osobnim zaštitnim sredstvima sukladno pravilima zaštite na radu.

Zaposlenik ne smije popravljati ili obavljati bilo kakve izmjene na osobnom zaštitnom sredstvu ili zaštitnoj napravi, osim kad je za to osposobljen i ovlašten.

Članak 44.

Zaposlenicima se zamjenjuju uništena ili dotrajala osobna zaštitna sredstva samo uz povrat starih, o čemu se vodi propisana evidencija.

Popis radnih mjesta na kojima se koriste osobna zaštitna sredstva utvrđen je procjenom rizika i čini sastavni dio ovog pravilnika.

5. Opasne radne tvari

Članak 45.

Pri korištenju opasnih i štetnih tvari moraju se pri radu primjenjivati sva pravila zaštite na radu u skladu s drugim propisima i uputama proizvođača te osigurati da su opasne i štetne tvari označene na odgovarajući način.

Članak 46.

Postupak za rukovanje opasnim i štetnim tvarima u akcidentnim situacijama propisuju zapovjednik vatrogasne postrojbe ili voditelji.

Članak 47.

Korištenje opasnih i štetnih tvari, njihovo uskladištenje i odlaganje nadziru zapovjednik i voditelji...

Popis opasnih radnih tvari koje se koriste u radnom procesu utvrđen je procjenom rizika i čini sastavni dio ovog pravilnika.

6. Zaštita od požara, evakuacija i spašavanje

Članak 48.

U slučaju iznenadnog događaja koji može ugroziti živote i zdravlje zaposlenika i ostalih osoba, voditelj je dužan organizirati i osigurati evakuaciju i spašavanje zaposlenika i drugih osoba iz ugroženih prostorija i prostora.

Članak 49.

Obveze iz prethodnog članka ostvaruju se u skladu s planom i uputama spašavanja u slučaju požara, eksplozije, prirodnih nepogoda i drugih pojava koje mogu ugroziti živote i zdravlje zaposlenika i drugih osoba.

7. Ozljede na radu i profesionalne bolesti

Članak 50.

Postupke i poslove u slučaju ozljede na radu ili profesionalne bolesti organiziraju i obavljaju zapovjednik vatrogasne postrojbe i voditelji...

8. Pružanje prve pomoći

Članak 51.

U slučaju ozljede na radu zaposlenik koji se zatekne na mjestu događaja dužan je o tome hitno izvjestiti zaposlenika osposobljenog i zaduženog za pružanje prve pomoći i voditelja.

Članak 52.

Voditelj je dužan bez odgode doći na mjesto događaja i :

- ukloniti izvor opasnosti a ako to nije u mogućnosti, evakuirati zaposlenika iz prostora u kojem je nastala ozljeda
- organizirati pružanje prve pomoći
- prema potrebi, pozvati hitnu medicinsku pomoć i organizirati prijevoz ozlijeđenog zaposlenika na liječenje u zdravstvenu ustanovu
- o događaju, naravi ozljede i poduzetim mjerama odmah izvjestiti zapovjednika vatrogasne postrojbe.

Popis sredstava i opreme za pružanje prve pomoći i mjesta za smještaj čine sastavni dio ovog pravilnika.

9. Zaštita nepušača

Članak 53.

Zapovjednik vatrogasne postrojbe posebnom odlukom određuje i označava u kojim prostorima je dopušteno pušenje.

10. Zabrana unošenja i uzimanja alkohola i drugih sredstava ovisnosti

Članak 54.

Zabranu unošenja alkohola i drugih sredstava ovisnosti u prostore nadziru zapovjednik vatrogasne postrojbe i voditelji.

Članak 55.

Provjeru alkoholiziranosti i prepoznavanje simptoma uzimanja drugih sredstava ovisnosti (prema potrebi) obavljaju zapovjednik vatrogasne postrojbe i voditelji.

Članak 56.

Osposobljavanje osoba za obavljanje tih poslova provodi stručni zaposlenik zdravstvene ustanove, odnosno ovlaštene ustanove za zaštitu na radu.

Članak 57.

O obavljenoj provjeri alkoholiziranosti sastavlja se zapisnik.

U zapisnik se obvezno upisuju osobni podaci o zaposleniku, podaci o radnom mjestu na koje je raspoređen, okolnosti koje su uzrokovale provjeru alkoholiziranosti, datum, sat, mjesto i rezultat provjere, te izjave zaposlenika čija se alkoholiziranost provjerava i ostalih prisutnih zaposlenika. Odbijanje zaposlenika da potpiše zapisnik ne utječe na valjanost zapisnika kao dokaznog materijala.

Zapisnik se prilaže odluci o privremenom udaljenju zaposlenika s radnog mjesta..

Članak 58.

U slučaju osnovane sumnje da je zaposlenik pod utjecajem drugih sredstava ovisnosti neposredni voditelj dužan je zabraniti zaposleniku daljnji rad te hitno pozvati zapovjednika koji će ga uputiti nadležnom liječniku radi ocjene radne sposobnosti.

IV. ZAŠTITA POSEBNIH KATEGORIJA ZAPOSLENIKA

Članak 59.

Poslovi na kojima ne smiju raditi zaposlenici mlađi od 18 godina, zaposlenici sa smanjenom radnom sposobnošću, žene, trudnice i zaposlenici stariji od 60 godina utvrđuju se sukladno odredbama Zakona o radu i Zakona o zaštiti na radu.

V. PRAVA, OBVEZE I ODGOVORNOST POSLODAVCA I NJEGOVIH OVLAŠTENIKA

Članak 60.

Prava, obveze i odgovornost poslodavca utvrđeni su Zakonom o zaštiti na radu.

Odgovornost poslodavca za uređivanje i provođenje zaštite na radu, odnosno odgovornost za gospodarski prijestup i prekršaj, utvrđena je kaznenim odredbama Zakona o zaštiti na radu.

Članak 61.

Prava, obveze i ovlaštenja ovlaštenika utvrđuju se ugovorom o radu.

Odgovornost ovlaštenika poslodavca za gospodarski prijestup i prekršaj utvrđena je kazneneim odredbama Zakona o zaštiti na radu i ovim pravilnikom.

VI. NADZOR

Članak 62.

Nadzor nad provođenjem poslova zaštite na radu obavlja se na temelju Zakona o zaštiti na radu, a unutarnji nadzor nad primjenom pravila zaštite na radu obavlja se sukladno odredbama ovog pravilnika.

VII. ISPRAVE, EVIDENCIJE I IZVJEŠTAJI

Članak 63.

Sukladno Zakonu i podzakonskom aktu o vođenju isprava, evidencija i izvještaja, te odredbama ovog pravilnika čuvaju se isprave, vode evidencije i podnose izvještaji iz područja zaštite na radu.

VIII. PRAVA, OBVEZE I ODGOVORNOST ZAPOSLENIKA

Članak 64.

Prava i obveze zaposlenika utvrđena su Zakonom o zaštiti na radu, Zakonom o radu i ovim pravilnikom.

Članak 65.

Odgovornost zaposlenika utvrđena je propisima iz prethodnog članka i ovim pravilnikom.

Članak 66.

Zaposlenik čini težu povredu radne obveze ako:

- ne izvršava dužnosti iz zaštite na radu propisane zakonom, podzakonskim aktima, tehničkim normama, kolektivnim ugovorom, ugovorom o radu i odredbama ovog pravilnika;
- poslove radnog mjesta obavlja suprotno pravilima zaštite na radu;
- ne pristupi obrazovanju i osposobljavanju za samostalan rad na siguran način ili ne pristupi provjeri znanja za samostalan rad na siguran način;
- propusti ili odbije raditi pod nadzorom zaposlenika osposobljenog za rad na siguran način dok uspješno ne obavi provjeru svoje osposobljenosti za rad na siguran način;
- odbije prihvatiti raspored na drugo radno mjesto za koje se može osposobiti za samostalan rad na siguran način, ako u tri pokušaja nije zadovoljio na provjeri osposobljenosti za rad na siguran način;
- odbije napustiti radno mjesto kada to od njega traži odgovorni voditelj poslova radi sigurnosti i zaštite zdravlja;
- ne prekine rad kad su mu izravno ugroženi život i zdravlje, zato što nisu primjenjena pravila zaštite na radu;
- ne obavi pravodobno liječnički pregled na koji ga uputi poslodavac, odnosno ovlašteni poslodavca za zaštitu na radu;
- radeći suprotno pravilima zaštite na radu ugrozi sigurnost ili zdravlje drugih zaposlenika;
- ne koristi osobna zaštitna sredstva i zaštitne naprave;
- ne koristi osobna zaštitna sredstva sukladno pravilima struke i na način utvrđen ovim Pravilnikom;
- ako ošteti ili ukloni oznake upozorenja ili uputa iz zaštite na radu;
- odbije udaljiti se s mjesta rada ili iz tvrtke kada je zatečen da radi pod utjecajem alkohola ili drugih sredstava ovisnosti ;
- odbije pristupiti provjeri zdravstvene sposobnosti ili provjeri da li radi pod utjecajem alkohola;
- tijekom rada konzumira alkoholna pića ili druga sredstva ovisnosti ili ih unosi u prostore i prostorije poslodavca;

- puši na mjestu na kojem je to izričito zabranjeno zbog opasnosti od požara i eksplozije.

Za povrede radne obveze iz ovog članka zaposleniku se može izreći stegovna mjera prestanka radnog odnosa.

Članak 67.

Zaposlenik mora biti privremeno udaljen s rada, odnosno iz tvrtke na način i u slučajevima utvrđenim Zakonom o zaštiti na radu, kolektivnim ugovorom, aktom kojim se u tvrtki uređuju radni odnosi i ovim pravilnikom.

IX. PRIJELAZNE I ZAVRŠNE ODREDBE

Članak 68.

Pravilnik stupa na snagu i počinje se primjenjivati 8 dana nakon objave na oglasnoj ploči postrojbe.

Članak 69.

Ovim pravilnikom stavlja se izvan snage Pravilnik o zaštiti na radu od 28.veljače 2009.godine.

Članak 70.

Svi postupci započeti po odredbama Pravilnika o zaštiti na radu koji se donošenjem ovog pravilnika stavlja izvan snage, a koji nisu završeni do stupanja na snagu ovog pravilnika, bit će završeni prema odredbama ovog pravilnika.

Članak 71.

Izmjene i dopune ovog pravilnika objavljuju se na način i prema postupku predviđenom za njegovo donošenje.

M.P.

X

Ivan Pejkunović, struč.spec.ing.sec.
Zapovjednik JVP Pl. Jezera

Ovaj pravilnik objavljen je na oglasnoj ploči dana 15.siječnja 2015.godine i stupa na snagu dana 23.siječnja 2015.godine.

PRILOZI

PRAVILNIKU O ZAŠTITI NA RADU

POPIS POSLOVA S POSEBNIM UVJETIMA RADA

Redni broj	Naziv posla s posebnim uvjetima rada	Točka članka 3. Pravilnika o poslovima s posebnim uvjetima rada
1	Zapovjednik postrojbe	1.,14.,17. i Pravilnik o sigurnosti i zaštiti zdravlja pri radu s računalom
2	Zamjenik zapovjednika postrojbe	1.,14.,17. i Pravilnik o sigurnosti i zaštiti zdravlja pri radu s računalom
7	Voditelj odjeljenja	1.,2.,4.,14.,17. i t.19.Zakona o sigurnosti u cestovnom prometu
5	Voditelj grupe	1.,14.,17.
6	Vatrogasac - vozač	1.,2.,4.,14.,17.i t.19.Zakona o sigurnosti u cestovnom prometu
7	Vatrogasac	1.,14.,17.

POPIS OPASNIH KEMIJSKIH TVARI S NAZNAKOM MDK I KDK

Redni broj	Vrste opasnih kemijskih tvari	Maximalna količina (l)	MDK (mg/m ³)	KDK (mg/m ³)
1	Gorivo	50	400	
2	Maziva	20		
3	Ulja za hidrauličke škare	5		

POPIS STROJEVA I UREĐAJA S POVEĆANIM OPASNOSTIMA

Redni broj	Vrste strojeva i uređaja s povećanim opasnostima	Inventurni broj
1	Motorna lančana pila	0030
2	Motorna lančana pila	0031
3	Motorna lančana pila	0034
4	Motorna lančana pila	0115
5	Motorna lančana pila	0218
6	Stroj za rezanje ssfalta, betona i dr.	Tv.br. 16453361
7	Motorna kosilica, trimer	0172
8	Kompresorski agregat	0094
9	Vitlo na MAN-u inv.br.0003, Mamut	Tv.br. CE 12000
10	Vitlo na Mitsubishi-u inv.br.0007	TV.br. 406082
11	Radno vozilo T-110	0006
12	Teretni automobil MAN 14.280	0003
13	Teretni automobil MAN 18.280	0004
14	Hidrauličke škare s pumpom, Hurst	0101
15	Hidraulička cilindrična razupora, Holmatro	0116, tv.br. 103093
16	Hidraulička cilindrična razupora, Weber	Tv.br. 639
17	Hidraulička razupora, Holmatro	0116, tv.br. 112511
18	Hidraulička razupora, Weber	Tv.br. 438
19	Hidrauličke škare, Holmatro	0116
20	Hidrauličke škare, Weber	Tv.br. 601
21	Motorna pumpa, Holmatro	0116, tv.br. 114085
22	Motorna pumpa, Weber	Tv.br. 540
23	Vatrogasna motorna pumpa, Ziegler	0096
24	Vatrogasna motorna pumpa, Rosenbauer	0095
25	Generator izmjenične struje, na MAN-u inv.br.0003	Tv.br. 1156-E-1
26	Hidraulička nožna pumpa, Holmatro	0159
27	Puška impulsna, Ifex	0158
28	Pumpa električn potopna,Nautilus, Rosenbauer	0171
29	Pumpa električn potopna,Nautilus, Rosenbauer	0226
30	Generator izmjenične struje, Linz-Flash 65	0222
31	Visokotlačni kompresor „Draeger-Junior II“	0029

32	Teretno vozilo, Mitsubishi L200	0007
33	Teretno vozilo, Nissan NP300	0008
34	Pumpa električna potopna, Mast	0066
35	Vitlo na Nissan-u, inv.br.0008, Taubenreuther	Tv.br. F000 MM0 625
36	Aparat za varenje, Varmig 160/180	0093
37	Visokotlačni čistač, WAP Profi	0092
	Prijenosna motorna pumpa - turbo	0097

POPIS RADNIH PROSTORIJA I PROSTORA ZA KOJE POSTOJI OBVEZA ISPITIVANJA RADNOG OKOLIŠA

Redni broj	Naziv radnih prostorija i prostora u kojima je poslodavac dužan obaviti ispitivanja radnog okoliša
1	Garaža vatrogasnih vozila
2	Dežurana – operativni centar
3	Soba za odmor
4	Hodnik – garderoba zaštitne opreme
5	Hodnik
6	Spremište vatrogasne opreme, manje
7	Spremište vatrogasne opreme, veće
8	Prostorija za tjelovježbu
9	Kuhinja – garderoba
10	Ured zamjenika zapovjednika
11	Ured zapovjednika

POPIS POSLOVA NA KOJIMA SE MORAJU UPOTREBLJAVATI OSOBNA ZAŠTITNA SREDSTVA S NAZNAKOM SREDSTVA

Redni broj	Naziv poslova i radnih zadataka	Vrsta i naziv osobnih zaštitnih sredstava ili zaštitnih pomagala koja se prema pravilima zaštite na radu moraju upotrebljavati
1	Svi radnici (sva radna mjesta)	<p>Svakodnevna oprema za rad u postaji:</p> <ul style="list-style-type: none"> • radna odora • kombinezon • radne cipele • kapa • zaštitne rukavice <p>Oprema za vatrogasne intervencije:</p> <ul style="list-style-type: none"> • zaštitna odora • zaštitni kombinezon • vatrogasne čizme • vatrogasne rukavice • zaštitna kaciga • slušalice • vatrogasni opasač • izolacijski aparat <p>Pomoćna oprema</p> <ul style="list-style-type: none"> • vatrogasna sjekirica • svjetiljke u „S“ izvedbi • ručne svjetiljke • penjačko uže • eksplozimetar

POPIS OPREME ZA PRUŽANJE PRVE POMOĆI I MJESTA ZA SMJEŠTAJ

Popis opreme za pružanje prve pomoći i mjesta za smještaj

Na lokaciji Javne vatrogasne postrojbe u Korenici, Trg Sv. Jurja 4, nalaze se tri torbe za pružanje prve pomoći zaposlenicima i drugim osobama pri obavljanju interventnih i drugih poslova.

U svakoj torbi prve pomoći mora se uvijek nalaziti najmanje slijedeći sanitetski materijal:

- 10 kom. sterilnih prvih zavoja
- 2 kom flasterskog zavoja
- 4 kaliko zavoja dužine 5 m, širine 8 cm
- 4 omota sterilne gaze
- 2 trokutaste marame i 4 sigurnosne igle
- 3 paketića bijele vate po 10 g i paket obične vate od 100 g
- 6 kom naprstaka od kože u 3 veličine
- 1 anatomska pinceta
- 1 škare za rezanje zavoja sa zavrnutom glavicom
- 1 Esmarkova guma 80 do 100 cm duljine i 2,5 cm širine
- 2 bočice 2% Dezola, 250 g sode bikarbone, 100 g. soli, parafinsko ulje, aktivni ugljen, 500 g 70% alkohola

Dodatna oprema za pružanje prve pomoći:

- 1 paket staničevine za oblaganje udlaga
- 4 elastična zavoja za fiksiranje udlaga
- 4 vatirane udlage različitih veličina
- nosila
- 5 kom velikih gaza

U svakom vatrogasnom vozilu nalazi se i kutija prve pomoći sa standardnom opremom.

SUSTAV, PLAN I PROGRAM OSPOSOBLJAVANJA ZA RAD NA SIGURAN NAČIN

1. UVOD

Temeljem članka 28 Zakona o zaštiti na radu („Narodne novine“, broj 71/14) poslodavac ne smije dozvoliti samostalno obavljanje poslova radniku koji prethodno nije osposobljen za rad na siguran način.

Radniku koji nije osposobljen za rad na siguran način poslodavac je obavezan osigurati rad pod neposrednim nadzorom radnika osposobljenog za rad na siguran način, ali ne dulje od 60 dana.

Prema čl. 27 Zakona o zaštiti na radu poslodavac je obavezan, na temelju procjene rizika, osposobiti radnika za rad na siguran način i to: prije početka rada, kod promjena u radnom postupku, kod uvođenja nove radne opreme ili njezine promjene, kod uvođenja nove tehnologije, kod upućivanja radnika na novi posao, odnosno na novo mjesto rada, kod utvrđenog oštećenja zdravlja uzrokovanog opasnostima, štetnostima ili naporima na radu.

Poslodavac je dužan osposobljavanje provesti na način da radnika obavijesti o svim činjenicama i okolnostima koje utječu ili bi mogle utjecati na sigurnost i zdravlje radnika (o organizaciji rada, rizicima i načinu izvođenja radnih postupaka i sl.), da radniku objasni i da radnika osposobi za praktičnu primjenu mjera zaštite na radu koje je dužan primjenjivati tijekom rada u skladu s procjenom rizika kojima je izložen na radu i u vezi s radom.

Poslodavac je obavezan provesti osposobljavanje i u slučaju promjene, odnosno pojave novih rizika, neovisno o tome je li s tim u vezi već izmijenio ili dopunio procjenu rizika.

2. PROGRAM OSPOSOBLJAVANJA

Proces osposobljavanja radnika za rad na siguran način vrši se prema izrađenom programu osposobljavanja tj. prema utvrđenim vrstama rizika na pojedinim radnim mjestima.

Svi radnici se osposobljavaju prema **općem programu** koji obuhvaća osnove zaštite na radu, osnove zaštite od požara, te osnove pružanja prve pomoći.

Uz opći program, pojedini djelatnici se osposobljavaju i prema **posebnom programu** koji je specifičan za svako radno mjesto, odnosno vrstu poslova.

Osposobljavanje radnika za rad na siguran način vrši se **teoretskim** putem, a nakon uspješno savladanog teoretskog znanja, djelatnici koji uz opći program trebaju savladati i posebni, osposobljavaju se i **praktičnim** putem.

3. TEORETSKO OSPOSOBLJAVANJE

1. Analiza procjene rizika

Na temelju analize procjene rizika na svim radnim mjestima s posebnim uvjetima rada (u daljnjem tekst „vatrogasac“), zaključeno je da radnici, koji će obavljati poslove na njima, u procesu osposobljavanja za rad na siguran način, mora usvojiti:

a) teorijska znanja o

- izloženosti mehaničkim opasnostima (od rotirajućih i pokretnih dijelova, od slobodnog pada predmeta, od rukovanja predmetom i teretom, od rukovanja ručnim i mehaniziranim alatom i priborom, od oštih i šiljatih predmeta, od uklještenja tijela radnika, od upravljanja vozilom),
- opasnosti od padova i rušenja (padovi na istoj razini, padovi s visine i padovi u dubinu),
- opasnosti od električne struje (udar zbog direktnog i indirektnog kontakta),
- opasnosti od kemijskih tvari (ulja, maziva, razne kemikalije),
- opasnosti od požara i eksplozija (od požara i eksplozija na intervencijama),
- opasnosti od vrućih i hladnih tvari (direktni dodir plamena, vrući dijelovi, zaleđene tvari...)
- opasnosti od buke (od raznih strojeva),
- opasnosti od prašine (produkti izgaranja i razne prašine i plinovi na intervencijama),
- opasnosti od zračenja (toplinsko),
- opasnosti od mikroklimе (nepovoljni uvjeti na otvorenom i u zatvorenom prostoru pri raznim intervencijama),
- opasnosti od rasvjete (neodgovarajuća rasvjeta),
- opasnosti od fizičkih napora (podizanje i prenošenje tereta),
- opasnosti od nefizioloških položaja tijela (čućanje, klećanje, poluprignuti položaj tijela),
- opasnosti od psihofizičkih napora (stres kod vatrogasnih intervencija) i
- teorijska znanja koja proizlaze iz aktualnih propisa (općih i posebnih) o zaštiti na radu.

2. Tematski plan i program osposobljavanja radnika za rad na siguran način na radnom mjestu: vatrogasac.

2.1. Tematski plan osposobljavanja radnika mora imati strukturu

A. PREAMBULA

1. Naziv poslodavca: „Javna vatrogasna postrojba Plitvička Jezera“.
2. Naziv procesa rada (pogona, odjela, ...): Smjene (I, II, III i IV).
3. Naziv radnog mjesta: vatrogasac
4. Cilj osposobljavanja radnika za rad na siguran način na radnom mjestu. Radnik će u procesu osposobljavanja za rad na siguran način na radnom mjestu vatrogasac, steći znanja iz:
  - a) teorijskog dijela osposobljavanja za rad na siguran način na radnom mjestu vatrogasac i naučiti znanja navedena u točki 2.a)
  - b) praktičnog dijela osposobljavanja pa razviti vještine navedene u točki 2.b)

B. TEMATSKI PLAN

Redni broj	Naziv teme	Planirano vrijeme		Ukupno
		za teorijski dio osposobljavanja	za praktični dio osposobljavanja	
1.	UVOĐENJE RADNIKA U TEČAJ			
2.	TEORIJSKI DIO OSPOSOBLJAV.	45 min.		45 min.
	2.1. Opće teme - Zakon o radu - Zakon o zaštiti na radu - Kolektivni ugovor	45 min.		
	2.2. P Posebne teme - Propisi o zaštiti na radu u djelatnosti vatrogastva	270 min.		
	2.3. Pojedinačne teme - Statut JVP Pl. Jezera - Pravilnik o zaštiti na radu - Izvori opasnosti koji su utvrđeni procjenom (c.6)			
	UKUPNO (2.1+2.2.+2.3):	360 min.		360 min.
3.	PRAKTIČNI DIO OSPOSOBLJAV.		810 min.	810 min.
UKUPNO (1+2 + 3):		360 min.	810 min.	1.170 min.

Za teorijski dio osposobljavanja potrebno je utrošiti 8 školskih sati, a za praktično osposobljavanje radnika najmanje još 18 sati.

3.1. Tematski programi za osposobljavanja radnika

3.1.1. Tematski programi za teorijski dio osposobljavanja

A. PREAMBULA

1. Naziv teme: Opće teme
2. Cilj teme: Upoznati radnika sa zakonskim i drugim općim aktima koji propisuju osnove zaštite na radu i provjeriti razinu usvajanja znanja iz tog područja.

B. SADRŽAJ TEME (natuknice):

- Zakon o radu,
- Zakon o zaštiti na radu i
- Kolektivni ugovor.

C. KADROVSKI UVJETI: - stručnjak iz zaštite na radu s andragoškom kompetencijom.

D. POTREBNA NASTAVNA SREDSTVA: - PPT prezentacija.

E. POTREBNA POMAGALA: - LCD projektor, platno.

F. POTREBAN NASTAVNI PROSTOR: - učionica.

G. LITERATURA:

- Za nositelja teme: - Zakon o radu, Zakon o zaštiti na radu i Kolektivni ugovor za državne službenike i namještenike.
- Za radnika: - Kratki pisani sažetak o temi.

4. Pisana priprava za realizaciju tema iz teorijskog dijela tematskog plana osposobljavanja radnika za rad na siguran način, za zaštitu od požara, zaštitu okoliša

4.1. Pisana priprava za realizaciju pojedine teme iz tematskog plana osposobljavanja radnika za rad na siguran način neposrednom (redovitom) nastavom

Naziv poslodavca: Javna vatrogasna postrojba Plitvička Jezera

Adresa poslodavca: Trg svetog Jurja 4; Korenica

Naziv nastavne teme: Osnove zaštite na radu, opće teme

Namjena teme (Kome?): Vatrogascima u JVP Pl. Jezera

Cilj teme: U procesu obrade teme radnik će naučiti znanja o propisima iz Zakona o radu, Zakona o zaštiti na radu i Kolektivnog ugovora koje su obuhvaćene ovim područjima i zauzeti pozitivne stavove o propisima koji su definirani ovim aktima.

Tijek obrade teme

- a) uvod u temu ..... 3 - 5 min.
- b) obrada sadržaja teme (glavni dio) ..... 30 - 35 min.
- c) završetak obrade teme ..... 5 - 12 min.

Potrebna izvorna stvarnost i nastavna sredstva i pomagala za obradu teme (Sa čime?)

1) Potrebna nastavna sredstva

a) Izvorna stvarnost:

- Nema potrebe

b) Nastavna sredstva:

- Prezentacija

2) Potrebna nastavna pomagala za obradu teme:

- Računalo s LCD-projektorom i platnom za projekcije

- Školska ploča

- Kreda

Potreban prostor za obradu teme: - učionica.

Nastavne metode i socijalni oblici rada u procesu realizacije nastavne teme (Kako?)

1) Nastavne metode za realizaciju teme

a) Verbalne

- Verbalno-monološka

- Verbalno-dijaloška

b) Vizualne

2) Socijalni oblici rada za realizaciju teme

a) Frontalni rad

Literatura

a) za nastavnika: Zakon o radu, Zakon o zaštiti na radu i Kolektivni ugovor za državne službenike i namještenike.

b) za polaznika (radnika/ke): kratki pisani sažetak.

Nadnevak: 15.siječnja 2015.godine

Nastavnik: Ivan Pejkunović

4.2. Priprema nastavnika za realizaciju teorijskog dijela osposobljavanja radnika za rad na siguran način posrednom nastavom:

- 1) Nastavnim pismom (Sendvič materijalom) – materijali na USB stick-u, sa internet stranice Narodnih novina
- 2) konzultativno-instruktivnom nastavom – određivanje plana konzultacija.

5. Test znanja za provjeru teorijske osposobljenosti radnika za rad na siguran način na radnom mjestu

TEST ZNANJA IZ ZAŠTITE NA RADU

Opće teme	Zakon o radu
	Zakon o zaštiti na radu
	Kolektivni ugovor
Posebne teme	Propisi o zaštiti na radu u djelatnosti
	Statut ustanove
Pojedinačne teme	Pravilnik o zaštiti na radu
	Izvori opasnosti iz procjene (c.6)
Naziv poslodavca	Javna vatrogasna postrojba Plitvička Jezera
Adresa poslodavca	Trg svetog Jurja 4, Korenica
Ime i prezime radnika	
Datum rođenja	
Radno mjesto	
Datum	
Potpis radnika	
<u>Upute za rad:</u> Iza svakog pitanja ponudena su tri odgovora. Radnik treba izabrati samo jedan od tih odgovora koji smatra točnim i zaokružiti slovo ispred tog odgovora.	
Uspješnim rješavanjem testa smatra se da je radnik usvojio potrebna znanja iz svih navedenih područja	
Ispunjava ispitivač	
REZULTATI TESTA	
Broj osvojenih bodova: _____,	ZADOVOLJAVA: DA NE
U ___mjesto___, dana: _____,	Rezultate iz testa ocijenio:
	_____
	Potpis

Kao primjer izgleda provedbe provjere znanja iz svih područja zaštite na radu u nastavku se daje primjer testa znanja ali samo iz područja opće teme, dok za područja posebne i pojedinačne teme stručnjak zaštite na radu koji provodi osposobljavanje izrađuje testove za provjeru znanja iz tih područja na istom principu kao što je ovaj u nastavku.

Opće teme:

Pitanja

1. Tko je odgovoran za organizaciju sustava zaštite na radu?

- a. Djelatnici međusobno,
- b. Rukovoditelj, vlasnik direktor,
- c. Ovlaštena ustanova.

Broj bodova: 1

2. Što se općenito smatra nezgodom na radu?

- a. Svaka havarija na sredstvima rada i ozljeda radnika,
- b. Svaki događaj koji je uzrokovao štetu ili ozljedu,
- c. Svaki neželjeni, neplanirani događaj kojem je posljedica mogla biti ozljeda ili materijalni gubitak.

Broj bodova: 1

3. Što u zamišljenom „lancu uzroka nezgoda“ neposredno prethodi nezgodi?

- a. Pogreška,
- b. Karakteristike ljudi,
- c. Neodgovarajući uvjeti rada.

Broj bodova: 2

4. Može li se profesionalna bolest javiti naglo nakon kratkotrajnog djelovanja neke štetnosti?

- a. Može,
- b. Ne može,
- c. Ovisi o vrsti štetnosti.

Broj bodova: 1

5. Koje zahtjeve sadrže osnovna pravila zaštite na radu?

- a. Zahtjeve kojima mora udovoljavati sredstvo rada kada je u uporabi,
- b. Zahtjeve što ih moraju ispunjavati osobe na radu, te način i sredstva za sigurno obavljanje poslova,
- c. Zahtjeve koji se odnose na zakonitosti sigurnog rada, koje su provjerene u praksi.

Broj bodova: 1

6. Koje zahtjeve sadrže posebna pravila zaštite na radu?

- a. Zahtjeve kojima mora udovoljavati sredstvo rada kada je u uporabi,
- b. Zahtjeve što ih moraju ispunjavati osobe na radu, te način i sredstva za sigurno obavljanje poslova,
- c. Zahtjeve koji se odnose na zakonitosti sigurnog rada, koje su provjerene u praksi.

Broj bodova: 1

7. Što se može smatrati tjelesnim naporom?
- Samo iznimno težak fizički rad koji se obavlja puno radno vrijeme,
  - Svaka veća aktivnost koja zahtijeva dinamički i statički, odnosno mišićni rad kod stajanja, hodanja, podizanja isl.,
  - Svaka tjelesna aktivnost koja se ne obavlja u sjedećem položaju.
- Broj bodova: 1
8. Da li vam vaša ustanova treba osigurati toplu zimsku odjeću i obuću prilikom rada na terenu?
- Mora osigurati sva potrebna zaštitna sredstva,
  - Ne mora jer nam nisu potrebna,
  - Trebamo ih kupiti sami, a ustanova će nam vratiti novac.
- Broj bodova: 2
9. U kojem slučaju se trebate osposobiti za rad na siguran način?
- Ako radite na bilo kojem poslu,
  - Samo ako radite na rukovodećim poslovima,
  - Samo ako radite na poslovima s posebnim uvjetima rada.
- Broj bodova: 2
10. U kojem roku trebate svom neposrednom rukovoditelju prijaviti ozljedu koju ste doživjeli na radu?
- U roku 48 sati,
  - U roku 24 sata,
  - Neposredno nakon ozljede.
- Broj bodova: 2
11. Koliko se vatrogasnih aparata od 2 kg praha mora nalaziti u vozilu kojim upravljate?
- Niti jedan,
  - Najmanje jedan,
  - Najmanje dva.
- Broj bodova: 1
12. Koja se količina alkohola, etera i ostalih zapaljivih tekućina smije držati u ambulancama?
- Najviše 1 dl,
  - Najviše 2,5 dl,
  - Količina potrebna za tjednu potrošnju.
- Broj bodova: 1
13. Kako nastaje najveći broj profesionalnih trovanja?
- Unošenjem otrova putem dišnih organa, rjeđe kroz kožu ili preko probavnih organa,

- b. Unošenjem otrova preko probavnih organa, rjeđe putem dišnih organa ili kroz kožu,
- c. Unošenjem otrova kroz kožu, rjeđe preko probavnih organa i putem dišnih organa.

Broj bodova: 2

14. O čemu ovisi koja će se osobna zaštitna sredstva ili oprema primijeniti pri obavljanju posla?

- a. O izvoru i vrsti opasnosti,
- b. O vrsti poslova i radnih zadataka, te o vremenu izvrnutosti opasnostima,
- c. O organizaciji rada i primjenjenim kolektivnim mjerama zaštite.

Broj bodova: 2

Svaki točan odgovor vrijedi 1 ili 2 boda pa je ukupno moguće osvojiti 20 bodova, a granica prolaznosti radnika na testu je 14 bodova, odnosno 70% točnih odgovora.

4. PRAKTIČNO OSPOSABLJAVANJE

Praktično osposobljavanje djelatnika za rad na siguran način se obavlja nakon završenog teoretskog dijela obrazovanja i to nakon što je djelatnik na testu dokazao da je savladao teoretsko obrazovanje iz zaštite na radu za poslove i radne zadatke koje će obavljati.

Praktično osposobljavanje znači postizavanje takvog ponašanja da djelatnik u svojim radnim postupcima ispravno primjenjuje sva teoretska znanja, koja je dobio u teoretskom dijelu obrazovanja.

Takvo osposobljavanje provodi djelatnikov neposredni rukovoditelj tj. osoba koja direktno vodi zaposlenikov posao u svakodnevnoj operativi. Osposobljavanje se provodi tijekom svakodnevne radne operacije tj. tijekom provedbe poslova koje zaposlenik svakodnevno obavlja.

Tijekom praktičnog osposobljavanja djelatniku treba u praksi pokazati:

- kako raditi izbjegavajući opasne postupke
- kako upotrebljavati osobna zaštitna sredstva
- kako se kretati ne ulazeći u opasne zone
- kako i kome javiti neispravnost kada se ona konkretno uoči
- što napraviti s oštećenim električnim vodovima
- kako staviti povez na ranu kada se netko ozlijedi
- i dr. ovisno o procesu rada.

Kod praktičnog osposobljavanja neposredni rukovoditelj se treba pridržavati nekih priznatih pravila koja garantiraju uspjeh obrazovanja:

- način rada ne objašnjavati suviše detaljno
- uvijek davati pozitivne upute, a izbjegavati negativne upute pri objašnjavanju i pokazivanju
- ne zapovijedati
- svaki oblik upute treba prilagoditi konkretno djelatniku
- ako djelatnik često griješi, ispitati sve okolnosti zašto dolazi do grešaka
- paziti kako ispravljati greške

Praktično osposobljavanje djelatnika traje toliko dugo, dok djelatnik nije sam u stanju uvijek pri svom radu raditi upravo na način, kako je to sa stanovišta sigurnosti i zaštite ispravno.

Kada rukovoditelj bude smatrao da djelatnik radi na siguran način primjenjujući sva teoretska znanja u praktičnom radu, neposredni rukovoditelj treba djelatnika ocjeniti posebnom metodom i time potvrditi da je djelatnik i praktično osposobljen za rad na siguran način. Davanjem takve ocjene završava se praktično osposobljavanje djelatnika iz zaštite na radu.

Ocjena o praktičnoj osposobljenosti za rad na siguran način daje se na osnovi procjene nekoliko vrsta postupaka koje se mogu smatrati važnima za sigurnost pri radu djelatnika u obavljanju njegovih svakodnevnih radnih zadataka.

Prilikom ocjenjivanja zaposlenika iz praktične osposobljenosti za rad na siguran način, neposredni rukovoditelj treba odgovoriti na slijedeća pitanja:

1. POSTUPA LI ZAPOSLENIK U SKLADU S PROPISIMA ZAŠTITE NA RADU ?

- a) Uvijek postupa u skladu s propisima zaštite na radu
- b) Uglavnom postupa u skladu s propisima zaštite na radu
- c) Veoma rijetko postupa u skladu s propisima zaštite na radu, često griješi
- d) Ne postupa u skladu s propisima zaštite na radu

2. DA LI ZAPOSLENIK RADI ISPRAVNIM REDOSLIJEDOM KOJI OSIGURAVA SIGURNOST NA RADU ?

- a) Radi ispravnim redoslijedom koji onemogućuje pojavu opasnosti na radu
- b) Radi uglavnom ispravnim redoslijedom, ali ponekad u tome griješi
- c) Rijetko radi ispravnim redoslijedom koji osigurava sigurnost na radu
- d) Radi bez plana, nikada se ne drži redoslijeda koji osigurava sigurnost na radu

3. DA LI ZAPOSLENIK PRIJE POČETKA RADA I NAKON ZAVRŠETKA RADA UREĐUJE RADNO MJESTO NA NAČIN KOJI JAMČI SIGURNOST NA RADU ?
  - a) Uvijek prije početka rada i nakon završetka rada uređuje radno mjesto na način koji jamči sigurnost na radu
  - b) Uglavnom prije početka rada i nakon završetka rada uređuje radno mjesto na način koji jamči sigurnost na radu
  - c) Rijetko prije početka rada i nakon završetka rada uređuje radno mjesto na način koji jamči sigurnost na radu

4. DA LI ZAPOSLENIK PRIMJENJUJE PRAVILNU TEHNIKU PRI PODIZANJU , PRIJENOSU I ODLAGANJU TERETA ?
  - a) Uvijek pri podizanju, prijenosu i odlaganju tereta primjenjuje pravilnu tehniku
  - b) Uglavnom primjenjuje pravilnu tehniku pri podizanju, prijenosu i odlaganju tereta
  - c) Veoma rijetko pri podizanju , prijenosu i odlaganju tereta primjenjuje pravilnu tehniku
  - d) Nikada ne primjenjuje pravilnu tehniku pri podizanju, prijenosu i odlaganju tereta

5. DA LI ZAPOSLENIK RUKUJE STROJEVIMA, UREĐAJIMA I MEHANIZIRANIM ALATIMA U SKLADU S PROPISANIM UPAUTAMA ?
  - a) Strojevima, uređajima i mehaniziranim alatom uvijek rukuje u skladu s propisanim uputama
  - b) Pri rukovanju strojevima, uređajima i mehaniziranim alatom postupa u skladu s propisanim uputama ali je nesiguran i treba ga češće nadzirati
  - c) Pri rukovanju strojevima, uređajima i mehaniziranim alatom veoma rijetko postupa u skladu s propisanim uputama
  - d) Strojevima, uređajima i mehaniziranim alatima rukuje potpuno pogrešno ne drži se propisanih uputa

6. DA LI ZAPOSLENIK ISPRAVNO ODABIRE I SIGURNO RUKUJE, PRENOSI I ODLAŽE RUČNI ALAT ?
  - a) Ispravno odabire alat, sigurno njime rukuje, prenosi ga i odlaže u odgovarajućim kutijama ili torbama
  - b) Ispravno odabire alat, sigurno njime rukuje, ali ga neispravno prenosi i odlaže
  - c) Ispravno odabire alat, ali neispravno njime rukuje, prenosi ga ovješeno na tijelo bez posebnih torbi ili kutija
  - d) Odabire neispravan alat, nesigurno njime rukuje, alate sa sječivom prenosi u rukama ili za pojasom, a odlaže ih nezaštićene

7. DA LI ZAPOSLENIK NAMJENSKI UPOTREBLJAVA OSOBNA ZAŠTITNA SREDSTVA U SKLADU S UPUTAMA ?

- a) Sva osobna zaštitna sredstva upotrebljava namjenski i u skladu s uputama
- b) Upotrebljava sva osobna zaštitna sredstva, ali nenamjenski
- c) Upotrebljava samo neka osobna zaštitna sredstva
- d) Uopće ne upotrebljava osobna zaštitna sredstva.

Nakon što je odgovorio na sva pitanja neposredni rukovoditelj pristupa zbrajanju bodova i to na slijedeći način:

- svi odgovori pod a) nose 3 boda
- svi odgovori pod b) nose 2 boda
- svi odgovori pod c) nose 1 bod
- svi odgovori pod d) nose 0 bodova

Zaposlenik je zadovoljio na praktičnoj osposobljenosti za rad na siguran način ako je sakupio više od 11 bodova.

Djelatnik koji je sakupio: 11-13 bodova dobiva ocjenu dovojan (2)
14-16 bodova dobiva ocjenu dobar (3)
17-19 bodova dobiva ocjenu vrlo dobar (4)
20-21 bodova dobiva ocjenu izvrstan (5).

Dobivene rezultate i ocjene uz ostale tražene podatke o zaposlenicima, neposredni rukovoditelj upisuje u obrazac, te svojim potpisom garantira njihovu tačnost.

Ako djelatnik postigne manje od 11 bodova, to znači da treba nastaviti s praktičnim osposobljavanjem jer djelatnik u praksi još uvijek ne radi dovoljno sigurno. Ponovljeno ocjenjivanje takvog djelatnika koji nije zadovoljio treba napraviti najmanje za dva tjedna.

Ukoliko djelatnik nakon tri ponovljena ocjenjivanja ne zadovolji, smatrat će se da nije u stanju obavljati navedene poslove i radne zadatke sigurno po sebe i druge djelatnike, te će se premjestiti na druge odgovarajuće poslove i radne zadatke gdje će se također primjeniti postupak osposobljavanja za rad na siguran način.

5. ZAPISNIK O OSPOSOBLJAVANJU

Nakon završetka osposobljavanja (teoretskog i praktičnog) za svakog djelatnika se sačinjava Zapisnik u kojemu se navode podaci prema članku 6. Pravilnika o osposobljavanju iz zaštite na radu i polaganju stručnog ispita („Narodne novine“, broj 112/14) i to na obrascu koji je sastavni dio navedenog pravilnika (OBRAZAC ZOS)

Teoretsko i praktično osposobljavanje za rad na siguran način vrijede sve dok se značajnije ne promjeni tehnologija radnog procesa, odnosno dok zaposlenik radi na poslovima za koje je osposobljen za rad na siguran način.

Ako zaposlenik započne sa radom na nekim drugim radnim zadacima ili ako se tehnologija rada izmjeni potrebno je ponovno obaviti teoretsko i praktično osposobljavanje za rad na siguran način. Naime, kada se pojave nove opasnosti na radu zaposlenik treba biti pripremljen kako bi ih mogao izbjeći.

6. VRSTE OSPOSOBLJAVANJA PREMA RADNIM MJESTIMA

Radno mjesto: Zapovjednik postrojbe, Zamjenik zapovjednika postrojbe, Voditelj smjene, Voditelj grupe – vozač, Voditelj grupe, Vatrogasac – vozač, Vatrogasa

1. OPĆI DIO

OSNOVE ZAŠTITE NA RADU

2. POSEBNI DIO

MEHANIČKE OPASNOSTI I ORUĐA ZA RAD

OPASNOSTI PRI KRETANJU NA RADU

OPASNOSTI OD ELEKTRIČNE STRUJE

KEMIJSKE ŠTETNOSTI

FIZIKALNE ŠTETNOSTI

BIOLOŠKE ŠTETNOSTI

Prilog br. 8

POPIS I SADRŽAJ PISANIH UPUTA ZA PROVEDBU PROCESA RADA U SKLADU S PROPISIMA ZAŠTITE NA RADU